

Međusektorski pristup lokalnom energetsom planiranju

Radionica "Poticaj korištenja OIE i RKE u planinsko
poljoprivrednim zajednicama u cilju održivog razvoja"

Gospić, 29. 09. 2009.

Dr.sc. Maja Božičević Vrhovčak, dipl.ing.

Sadržaj

- O DOOR-u
- Projekt "Dijalogom do održive energije"
- Lokalno energetska planiranje

O DOOR-u

- Društvo za oblikovanje održivog razvoja
- Udruga građana osnovana 2003. godine
- Okuplja građane zainteresirane za energetiku
- Misija DOOR-a je promicanje održivog razvoja u svim segmentima društva, a posebice u energetici
 - Većom uporabom obnovljivih izvora energije
 - Širom primjenom mjera energetske učinkovitosti

Rad DOOR-a

- Ciljne skupine: opća javnost, stručna javnost, nastavnici, učenici, turistički djelatnici, predstavnici lokalne uprave...
- Podizanje razine svijesti – pomoću medija
- Informiranje – tribine, letci
- Obrazovanje – brošure, predavanja, didaktička oprema
- Suradnja s udrugama, medijima, školama, fakultetima, institutima, lokalnom upravom

Projekti DOOR-a

Slikovnica "Obnovljivi izvori energije"

Energetski info centri

SolCamp

Edukacijski "kit" za sunčevu energiju

AWERES

www.MojaEnergija.hr

Portal MojaEnergija

Dijalogom do održive energije

- Projekt kojeg je DOOR provodio u 2008. godini, uz potporu Nacionalne zaklade za razvoj civilnog društva
- Cilj: međusobno upoznavanje i jačanje suradnje između predstavnika sva tri sektora – civilnog, poslovnog i javnog – aktivnih na području energetike, okoliša i održivog razvoja
- Organizirane su četiri tematske radionice, u Osijeku, Splitu, Puli i Zagrebu, na kojima je ukupno sudjelovalo oko stotinu sudionika iz nevladinih udruga, javne uprave, fakulteta i tvrtki iz energetskeg sektora

Rezultati projekta

- Pokrenuta diskusija o temama važnim za energetiku i međusektorski dijalog:
 - Je li energetska politika održiva?
 - Kako i zašto surađivati s udrugama?

- Kome treba dijalog sa strukom?
- Kako doprinijeti smanjenju potrošnje energije?
- Kako povećati sigurnost opskrbe energijom?

Kako smanjiti potrošnju energije i povećati energetska sigurnost?

- Sudionici radne grupe: mali i srednji poduzetnici, predstavnici HEP-a, udruge, eko sela, strukovne škole i Instituta za šumarstvo
- **Zaključci:**
 - razviti sustav vrijednosti kod djece i mladih,
 - uskladiti zakonsku regulativu u građevinarstvu i energetici,
 - sustavno educirati i informirati sve zainteresirane,
 - subvencija cijene održive energije od strane države,
 - uspostavljanje učinkovitih energetska savjetovališta,
 - **lokalno energetska planiranje.**

Lokalno energetska planiranje

- Snimiti trenutnu potrošnju energije (oblici i vrste energije, količina energije)
- Projicirati buduću potrošnju energije
- Razmotriti mogućnosti podmirenja lokalno raspoloživim energetska resursima

Lokalno energetska planiranje (2)

- Zakon o energiji, Članak 7.

“Jedinice lokalne samouprave i jedinice područne (regionalne) samouprave su dužne u svojim razvojnim dokumentima planirati potrebe i način opskrbe s energijom i te dokumente usklađivati sa Strategijom energetskeg razvitka i Programom provedbe Strategije energetskeg razvitka.”

→ Građani i javna uprava slično razmišljaju!

Zašto je energetika zanimljiva na lokalnoj razini?

- Važna je za sve građane
 - Najčešće u lokalnoj zajednici nema dominantnih interesnih skupina
 - Zajednički interesi svih građana su očuvan okoliš, sigurna opskrba energijom, dostupna cijena energije i energenata
- Dobar temelj za početak dijaloga o rješenjima!

Primjeri sudjelovanja građana u kreiranju provedbenih politika

- Zdravstvena strategija u Kanadi
- Angažiranje siromašnih u kreiranju provedbene politike suzbijanja siromaštva i socijalnog isključenja u Belgiji
- Konzultiranje javnosti o obrazovnoj politici u Češkoj
- Informiranje i konzultiranje o socijalnom stanovanju u Francuskoj
- ...

Za upravu: kako uključiti građane?

- Izvještavanje
 - Jasne i pregledne informacije
- Savjetovanje
 - Uključenost građana u svim fazama razvoja
- Sudjelovanje
 - Postojanje sistematičnih, formalnih i stalnih kanala
- Dovoljno vremena
- Stalna potpora predstavničkim organizacijama

Za upravu: zašto uključiti građane?

- **Vežano za konkretan problem koji se rješava**
 - Zanimljivi prijedlozi
 - Nove ideje
 - Široka potpora predloženom rješenju
- **Općenito**
 - Poboljšana komunikacija unutar zajednice
 - Poboljšana kvaliteta života u zajednici

Za građane: kako se uključiti?

- Ustanoviti koji su otvoreni komunikacijski kanali
 - U lokalnoj upravi
 - U drugim organizacijama koje se bave konkretnim problemom
 - Osnovati vlastitu organizaciju
 - Pokrenuti građansku inicijativu
 - Pronaći druge ljude koje dotično pitanje zanima

Za građane: zašto se uključiti?

- Utjecaj na važna pitanja
- Bolja povezanost sa sugrađanima
- Sudjelovanje u razvoju demokracije

Prepreke sudjelovanju građana

- Građani nisu navikli da se od njih očekuje aktivna uloga
- Nedostatak građanskog samopouzdanja
- Javna uprava nema dovoljno iskustva, znanja ni sredstava za uključivanje građana
- Uvriježeno mišljenje je da je većina pitanja presložena da bi građani u njima učinkovito sudjelovali

Zaključak

- Građanski odnos između uprave i građana je više od ispunjavanja obveza i pružanja usluga
- Inicijative koje imaju najviše uspjeha su povezane s temama koje građane najviše zanimaju
- Uključivanje građana u donošenje odluka dovodi do otvaranja novih komunikacijskih kanala, jačanju veza unutar zajednice i do poboljšanja kvalitete života u zajednici!

- **Dr.sc. Maja Božičević Vrhovčak**
- maja.bozicevic-vrhovcak@door.hr
- **Društvo za oblikovanje održivog razvoja (DOOR)**
- **Unska 3, 10000 Zagreb**
- **Tel: +385 (01) 6129-562**
- **Fax: +385 (01) 6129-890**
- www.door.hr
- info@door.hr